

Spørgsmål 5:

I Anm. II, side 972 er kortfattet redegjort for planerne for en selvstændig forskningsbudgettering. Der ønskes en uddybning af bemærkningerne, herunder om baggrunden for ønsket om etablering af sådan særlig budgettering.

Svar:

Baggrunden for ønsket om en selvstændig forskningsbudgettering går tilbage til det punktprogram for den fortsatte planlægning af de videregående uddannelser af 23. september 1975, som et flertal af de repræsenterede partier i folketinget stod bag, og som bl.a. omfattede følgende punkt om den økonomiske styring af de videregående uddannelser:

»8. Styringen af de videregående uddannelser effektiviseres gennem indførelse af et budgetteringssystem, der muliggør tildeling af ressourcer til henholdsvis undervisning og forskning efter forskellige kriterier og gennem etablering af en hensigtsmæssig studenterregistrering.«

Der ønskes således en budgettering af forskningen, uafhængigt af studentertallet, hvorved en reel forskningsmæssig vurdering og prioritering kan få indflydelse på tildelingen af bevillinger til forskningen. Undervisningsministeriet har siden søgt at realisere punktprogrammet, jfr. anmærkninger II i de sidste års finanslove. Planlægningsrådet for forskningen (PRF) har senest behandlet spørgsmålet om ønskeligheden af en direkte forskningsbudgettering og -planlægning ved de højere uddannelsesinstitutioner i forbindelse med udarbejdelsen af planredegørelsen og har ønsket en sådan budgettering baseret på en mere langsigtet planlægning ved institutionerne. I forbindelse med 1986-budgetteringen er iværksat en ad hoc-procedure for behandling af forslag til forskningsudbygning.

Ad hoc-proceduren indebærer, at direktoratet for de videregående uddannelser fra de højere uddannelsesinstitutioner har indkaldt forslag til forskningsinitiativer, der ønskes igangsat fra 1986, og som kan begrunde ændringer i det nuværende grundlag for budgetteringen af den del af institutionernes forskningsaktivitet, der finansieres over rammebevillingen.

Ad hoc-proceduren skal ses som et skridt på vejen mod en mere permanent procedure for forskningsplanlægning og budgettering. Erfaringerne fra ad hoc-proceduren skal således indgå i arbejdet med etablering af mere permanente rammer for den fremtidige forskningsplanlægning og -budgettering. En arbejdsgruppe med repræsentanter for PRF, faglige landsudvalg, rektorkollegiet og direktoratet, der skal stille forslag om mere permanente retningslinier for forskningsplanlægningen og budgetteringen, er netop nedsat.

Et udgangspunkt for arbejdet i arbejdsgruppen vil også være de overvejelser, som forskningsrådene og PRF har gjort om deres rolle i forbindelse med forskningsplanlægning og -budgettering ved de højere uddannelsesinstitutioner.

Forskningsorganisationen har således givet udtryk for, at de højere uddannelsesinstitutioner bør udarbejde hovedområdevis planoplæg, der for en 5 års periode angiver hovedområdernes planer om mere overordnede ændringer i forskningsaktiviteterne. Planoplæggene tænkes udarbejdet i en dialog mellem hovedområder og forskningsråd og - efter en af direktoratet foretaget bearbejdning og sammenfatning af de enkelte planoplæg til en samlet langsigtet hovedområdeplanlægning - fremsendt til forskningsrådene til behandling.

De således opstillede planer tænkes herefter at skulle danne grundlaget for direktoratets årlige rammefordeling imellem institutioner og for institutionens udfyldning af de givne rammer. Forskningsrådene finder ikke, at der er behov for rådgivning i denne fase, men man ønsker en efterfølgende rapportering om gennemførelsen. Som ovenfor omtalt vil dette forslag til en procedure nu blive behandlet i den nedsatte arbejdsgruppe.

Spørgsmål 6:

I tilslutning til de på side 970 ff i Anm. II givne oplysninger udbedes en oversigt, der for hovedområder belyser statens samlede lønudgifter til forskning.